

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 12 maart 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2017-007401 – gemeente Ermelo
Activiteit : Herontwikkeling Kerklaan – Postlaantje te Ermelo
Verlenen/weigeren : weigeren ontheffing

Aanvrager : Nijhuis Bouw B.V.
Zaaknummer : 2017-007401

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Nijhuis Bouw B.V., Postbus 623, 7300 AP Apeldoorn, hierna te noemen de aanvrager, van 10 mei 2017 onder zaaknummer 2017-007401 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, verder Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 10 mei 2017 ontvingen wij een aanvraag van Nijhuis Bouw B.V. voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het opzettelijk beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten en rustplaatsen van de Huismus (*Passer domesticus*) en voor het opzettelijk storen van de Huismus.

De ontheffing wordt aangevraagd voor het slopen van gebouwen ten behoeve van de herontwikkeling van het terrein door de nieuwbouw van 62 appartementen, 363 m² aan commerciële ruimte en de herinrichting van de openbare ruimte. In de te slopen bebouwing zijn nesten van de Huismus vastgesteld.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang Volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De aanvraag maakt onderdeel uit van deze ontheffing.

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Op 20 juli, 9 augustus, 11 oktober, 20 oktober, 9 november en 23 november 2017 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 19 juli en 29 september 2017, bij e-mail van 2 november 2017 en telefonisch op 14 november 2017 hebben verzocht.

Op 8 december 2017 hebben wij een ontwerpbesluit gepubliceerd met het voornemen om deze ontheffing te verlenen. Tijdens deze inzagetermijn zijn er zienswijzen binnengekomen van LievenseCSO te Bunnik, gedateerd 19 januari 2018 en Ubink Rijs Advocaten te Zutphen, gedateerd 18 januari 2018 en 25 januari 2018. Daarnaast heeft de aanvrager op 8 december 2017, tijdens de inzagetermijn, aanvullende mitigerende maatregelen getroffen voor de Huismus. De zienswijzen, de aanvullende informatie alsmede de gewijzigde situatie zijn voor ons aanleiding het besluit te herzien. Daarom zal dit besluit opnieuw ter inzage worden gelegd.

Tevens is de uitspraak van voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 17 oktober 2017¹ bij dit besluit betrokken.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

¹ Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 17 oktober 2017, 201706089/2/R6, ECLI:NL:RVS:2017:2775

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1 en lid 4 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE WEIGEREN

Zoals aangevraagd door
Nijhuis Bouw B.V., Postbus 623, 7300 AP Apeldoorn;

Voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2, lid 4 en lid 5 van de Wet natuurbescherming, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Huismus en voor het opzettelijk storen van de Huismus. Omdat er geen sprake is van een overtreding van voornoemde bepalingen.

BEOORDELING

Project

In de aanvraag beschreven project

Het voornemen is om in het plangebied Kerklaan-Postlaantje te Ermelo 62 appartementen en 363 m² aan commerciële ruimte te realiseren, zoals weergegeven in het stedenbouwkundig ontwerp in bijlage 2 van dit besluit. De gebouwen worden gerealiseerd op 6 locaties binnen het plangebied. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt de huidige bebouwing gesloopt.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Huisumus

In 2017 is een soortgerichte inventarisatie naar de Huismus uitgevoerd. Conform de soortenstandaard Huismus zijn in de periode 1 april tot en met 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd in de ochtend waarbij is gelet op juiste weersomstandigheden en gekozen voor geluidsluwe momenten. De veldinventarisaties zijn uitgevoerd op 4 april en 19 april 2017 door één persoon.

Vleermuizen

Bij de quickscan is beoordeeld dat de bebouwing binnen het plangebied potentiële verblijfplaatsen bevat voor de Gewone dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Ruige dwergvleermuis. Met name in het medisch centrum, de meubelwinkel en de aanwezige woning annex galerie zijn mogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuizen om een verblijfplaats te vinden. In 2015 is nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen, waarbij de onderzoeksopzet is gebaseerd op het vleermuisprotocol. Er zijn veldbezoeken uitgevoerd op 3 juni, 24 juni, 14 augustus, 2 september en 16 september 2015. De ronde op 14 augustus betrof een ochtendonderzoek, de overige ronden betroffen avondonderzoeken. De actuele aanwezigheid en het gebruik van het plangebied door vleermuizen is onderzocht met behulp van detectieapparatuur (Petterson DX240). Het onderzoek is uitgevoerd door twee ervaren ecologen.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Huisumus

In het meest oostelijke deel van het voormalige medisch centrum is vastgesteld dat er Huismussen verblijven. De nesten bevinden zich onder de dakpannen. Op en rond het medisch

centrum zijn er in één telling maximaal zes verschillende mannetjes waargenomen welke nest-indicerend gedrag vertoonden (zingen, nestmateriaal in snavel, in nestholte gaan of paargedrag). Op basis hiervan wordt de omvang van de populatie Huismussen geschat op minimaal zes paartjes binnen het plangebied. Binnen het plangebied worden het struweel en de bomen aan de zuidzijde van het parkeerterrein gebruikt als leef- en foerageergebied. De border met lage struiken aan de noordzijde van het parkeerterrein tegen het pand wordt gebruikt als bron voor nestmateriaal en als foerageergebied. In natte periodes fungeren de plassen op het parkeerterrein als drinkwater of voor een bad. Ook zijn er in de omgeving van de nestlocaties, waaronder in het plangebied, voldoende geschikte plekken aanwezig om een stofbad te nemen. Er zijn géén waarnemingen van nest-indicerende Huismussen bij de bebouwing op de hoek van de Dokter Holtroplaan en Postlaantje (leegstaande voormalige meubelwinkel met daarboven diverse wooneenheden). Hier is geen pannendak waardoor het pand ongeschikt is als nestlocatie.

Vleermuizen

Gedurende de verschillende veldbezoeken zijn diverse langs vliegende en foeragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Een enkele maal is er een Laatvlieger waargenomen. Er is gedurende het onderzoek geen sprake geweest van in- of uitvliegende exemplaren bij de te slopen bebouwing. Tevens zijn er geen Ruige dwergvleermuizen waargenomen tijdens de verschillende veldbezoeken.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de planontwikkeling worden zes voortplantings-, of vaste rust- en verblijfplaats en een deel van het leefgebied (en daarmee de functionaliteit van de nestplaats) van de Huismus verwijderd. Door het uitvoeren van maatregelen kunnen de negatieve effecten van de planontwikkeling voor de Huismus volledig teniet worden gedaan. Van de bestaande rij met zes monumentale haagbeuken ten oosten van toekomstig blok C, blijven vijf haagbeuken behouden, waarvan vier binnen het plangebied. De overige bomen worden waar mogelijk behouden. Buiten het plangebied hebben de tuinen en struwelen van de huizen aan de Kerklaan een functie als schuilplaats en foerageergebied. Binnen het plangebied kunnen in natte periodes de plassen op het parkeerterrein fungeren als drinkwater of voor een bad. Ook zijn er in de omgeving van de nestlocaties, waaronder in het plangebied, voldoende geschikte plekken aanwezig om een stofbad te nemen.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Huismus te voorkomen zijn de volgende maatregelen uitgevoerd of worden de volgende maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het activiteitenplan en in de aanvullende informatie:

- Plaatsen van 20 tijdelijke nestlocaties nabij de huidige nestlocaties in de vorm van een huismussentil;
- Plaatsen van 12 tijdelijke nestkasten aan een muur op circa 60 tot 75 meter van de huidige nestlocaties;
- Slopen van de gebouwen buiten het broedseizoen (dus buiten 15 maart – 15 augustus);
- Voorafgaand aan de sloop en buiten het broedseizoen van de Huismus worden de huidige nestlocaties van de Huismus ongeschikt gemaakt, door minimaal twee weken voorafgaand aan de sloop de dakpannen te verwijderen van het te slopen pand;
- Inbouwen van 12 permanente nestlocaties voor de Huismus in de nieuwe woningen. De neststenen worden in de oostgevels van de bouwblokken op minimaal drie meter hoogte geplaatst en dienen een minimale broedruimte van 15 bij 8 centimeter te hebben;
- Optimalisatie van het inrichtingsplan t.b.v. leefgebied voor de Huismus, door de randen van het terrein af te werken met hедера hekwerken, het behouden van de monumentale bomen en het beplanten van het terrein met diverse nieuwe bomen (*Carpinus betulus*), beukenhagen en bodembedekkers (*Vinca minor* en varens).

Bij het aanbrengen van de tijdelijke en permanente nestlocaties wordt rekening gehouden met een gewenningsperiode van 3 maanden, zodat de Huismus voldoende tijd heeft om aan de nieuwe verblijfplaatsen te wennen. De mitigerende maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van (Huis)mussen.

De tijdelijke mussentil is op vrijdag 14 juli 2016 geplaatst op de locatie zoals aangegeven in bijlage 3 van dit besluit. De tijdelijke nestkasten zijn opgehangen op 8 december 2017 aan een muur zoals aangegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Van de bestaande rij met zes monumentale haagbeuken ten oosten van toekomstig blok C, blijven vijf haagbeuken behouden, waarvan vier binnen het plangebied. De ontwikkelaar treft maatregelen ter behoud van de vier bomen binnen het plangebied. Ze zijn ingemeten, opgenomen in de verbeelding en hebben in het bestemmingsplan de dubbelbestemming Waarde - Waardevolle boom gekregen. De overige bomen worden waar mogelijk behouden.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Huismus

Voor het huismusonderzoek is voldaan aan de soortenstandaard Huismus door het uitvoeren van minimaal 2 bezoeken in de periode 1 april - 15 mei tijdens geschikte weersomstandigheden. Hierdoor kan worden gesteld dat voor deze soort voldoende onderzoeksinspanning is geleverd.

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd in juni 2015 en half augustus – september 2015. Er zijn voldoende onderzoeksrondes in de voor vleermuizen te onderscheiden periodes (kraam-, zomer- en paarperiode) uitgevoerd. Het vleermuisonderzoek is wat betreft de perioden tussen de veldbezoeken en de duur van de veldbezoeken niet altijd uitgevoerd conform de optimale methode zoals gesteld in het vleermuisprotocol, maar gezien de onderzoeksinspanning (in totaal vijf veldbezoeken, allen met twee personen) en de verkregen verspreidingsgegevens is het voldoende aannemelijk gemaakt dat er een volledig beeld is gekregen van de functies van het gebied voor alle soorten vleermuizen en dat er geen verblijfplaatsen of andere essentiële functies zijn gemist.

Beoordeling preventieve maatregelen

Op 14 juli 2016 is een huismussentil met 20 nestplaatsen gerealiseerd in de zuidwesthoek van het plangebied. In de aanvraag is aangegeven dat huismussentillen eerder zijn toegepast als tijdelijke vorm van mitigatie en dat het daarom een geaccepteerde mitigerende maatregel is. Het is een geaccepteerde mitigerende maatregel, maar geen bewezen effectieve maatregel. Er zijn namelijk geen onderzoeksgegevens bekend waaruit blijkt dat de voorgestelde huismussentil ook functioneel is als nestplaats voor de Huismus. Daarom zijn aanvullend op 60 tot 75 meter afstand van de huidige nestlocaties twaalf tijdelijke nestkasten opgehangen aan een muur. Door rekening te houden met de gewenningsperiode van minimaal 3 maanden voor aanvang van de werkzaamheden (inclusief het ongeschikt maken van huidige nestplekken), hebben de Huismussen voldoende tijd om deze tijdelijke nestplekken te ontdekken en blijft de functionaliteit van nesten en rustplaatsen van de Huismus gewaarborgd.

Doordat de sloopwerkzaamheden en het ongeschikt maken van de huidige nestlocaties worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de Huismus en de werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog, worden negatieve effecten op de Huismus voorkomen.

Zienswijzen

Zienswijze van LieveenseCSO te Bunnik, gedateerd 19 januari 2018

Op 23 november 2017 is een locatievoorstel gedaan voor het ophangen van twaalf nestkasten voor de Huismus. Tijdens de plaatsing van de nestkasten op 8 december 2017 bleek echter dat de meest noordelijke locatie niet geschikt was om de kasten op een juiste wijze op te hangen. De aanwezig muur was te laag (>3 meter). Alle nestkasten zijn vervolgens gerealiseerd op de zuidelijke locatie, met inachtneming van de eisen zoals gesteld in het kennisdocument van BIJ12 (2017). Er wordt verzocht om deze wijziging op te nemen in het definitieve besluit.

Reactie op zienswijze

De tijdelijke huismuskasten zijn opgehangen conform de eisen zoals gesteld in het kennisdocument Huismus van BIJ12. De locatie wordt als geschikt beoordeeld en geaccepteerd. De kaart met het voorstel voor de locatie van de tijdelijke voorzieningen in bijlage 3 van dit besluit is dan ook vervangen door een kaart met de locatie waar de huismuskasten daadwerkelijk zijn opgehangen.

Zienswijze van Ubink Rijs Advocaten te Zutphen, gedateerd 18 januari 2018 en 25 januari 2018

In de zienswijze van Ubink Rijs Advocaten te Zutphen, gedateerd 18 januari 2018 en 25 januari 2018, wordt aangegeven dat de gunstige staat van instandhouding van de Huismus onvoldoende is geborgd. Onder meer omdat de maatregelen die de tijdelijke nestplaatsen geschikt zouden moeten maken niet zijn voorgeschreven en voor de sloop moeten zijn aangelegd en moeten functioneren. Het gaat dan om bijvoorbeeld de genoemde hekwerken met hедера en overige optimalisatie van het leefgebied. Gelet op de voorgenomen werkzaamheden (sloop, bouwrijp maken etc.) is het functioneren van de nestplaatsen gedurende de periode dat de ontwikkeling zou plaatsvinden onvoldoende geborgd.

Reactie op zienswijze

In de bij de aanvraag aangeleverde rapportage 'Activiteitenplan Kerklaan-Postlaantje te Ermelo' is beschreven dat buiten het plangebied de tuinen en struwelen van de huizen aan de Kerklaan een functie hebben als schuilplaats en foerageergebied voor de Huismus. Binnen het plangebied kunnen in natte periodes de plassen op het parkeerterrein fungeren als drinkwater of om in te baden. Ook zijn er in de omgeving van de nestlocaties, waaronder in het plangebied, voldoende geschikte plekken aanwezig om een stofbad te nemen. In de memo 'Verslaglegging plaatsing nestkasten t.b.v. huismus' is aangegeven dat er in de directe omgeving voldoende dekking, voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken aanwezig zijn.

Op de foto's in de figuren 3 en 8 in deze memo is te zien dat er, direct rondom de muur waaraan de tijdelijke nestkasten zijn opgehangen, groene elementen aanwezig zijn, zoals een conifeer en diverse monumentale bomen. Deze bieden schuilmogelijkheden en kunnen een functie vervullen als slaapplekken voor de Huismus. De muur staat rondom een ruderaal terrein, waar foerageermogelijkheden aanwezig zijn voor de Huismus. Tevens zijn er in en rondom de tuinen van de woningen ten zuiden van het plangebied schuilmogelijkheden en foerageerplekken aanwezig, in de vorm van hagen, struiken, grasvelden en andere begroeiing. Het is voldoende aannemelijk dat alle essentiële onderdelen van het leefgebied van de Huismus in de nabijheid van de tijdelijke nestkasten aanwezig zijn, waardoor deze alternatieve verblijfplaatsen functioneel zijn. Doordat er rekening wordt gehouden met een gewenningsperiode van 3 maanden, hebben de Huismussen voldoende tijd om de tijdelijke nestkasten te ontdekken. Hiermee is het voldoende onderbouwd dat de gunstige staat van instandhouding van de Huismus niet in het geding komt.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing niet verleend worden want er worden geen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden, omdat er voldoende preventieve maatregelen worden genomen.

De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd conform de aanvraag.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Omdat het besluit wezenlijk is gewijzigd ten opzichte van het eerder te inzage gelegde ontwerpbesluit, wordt dit besluit opnieuw ter inzage gelegd. Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart locatie nesten Huismus binnen het plangebied
- Bijlage 2: Stedenbouwkundig ontwerp
- Bijlage 3: Tijdelijke en permanente voorzieningen Huismus

BIJLAGE 1

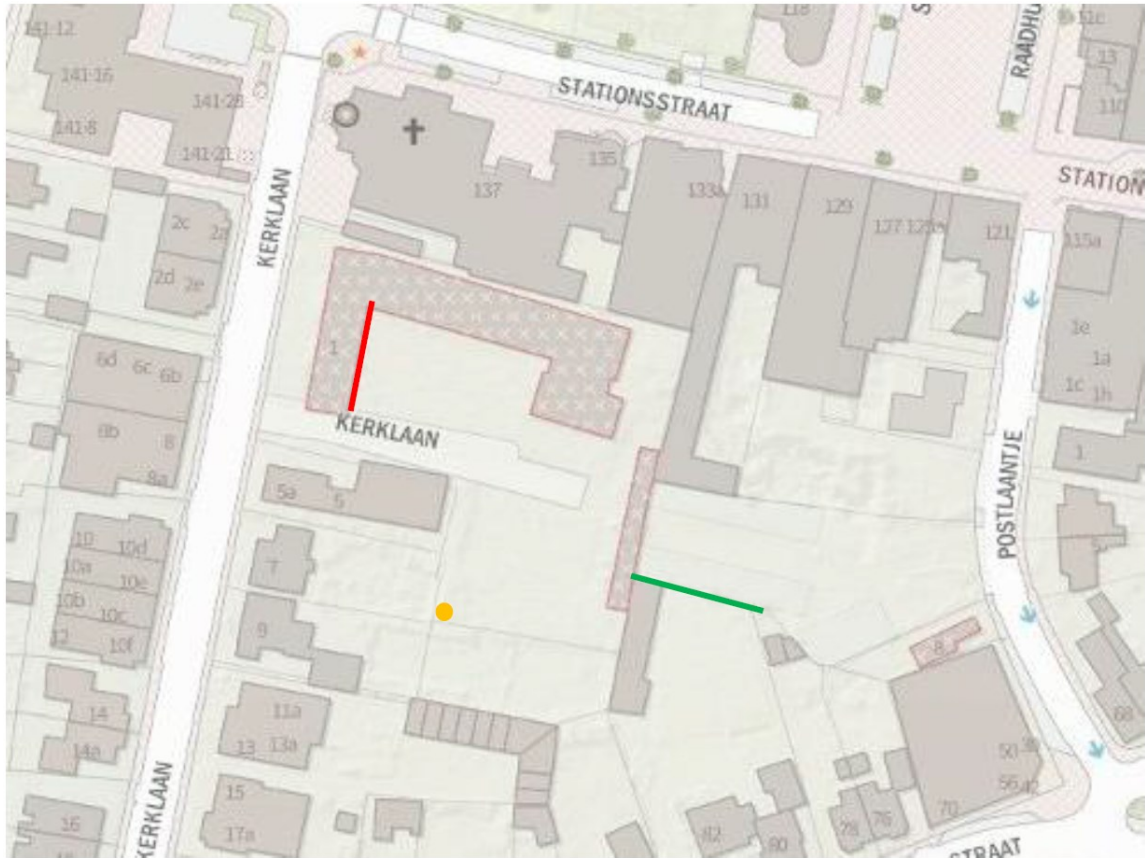
Kaart locatie nesten Huismus binnen het plangebied

Figuur 1: Locatie waar de zes nesten van de Huismus zijn vastgesteld waarop dit besluit betrekking heeft (oranje lijn), binnen het plangebied Kerklaan – Postlaantje (rode lijn) te Ermelo

BIJLAGE 3

Tijdelijke en permanente voorzieningen Huismus

Figuur 3: Locaties tijdelijke nestplaatsen Huismus, met in rood de oorspronkelijke nestplaatsen, in oranje (stip) de locatie van de huismussentil (met twintig nestplaatsen) en in groen de locatie van de twaalf tijdelijke nestkasten.

Figuur 4: Locatie huismussentil (rode stip) en permanente nestlocaties in de bouwblokken B en C (gele markering).